

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

BERGENSKE KONGEVEG

Kommune :

4642 Lærdal

Askeladden-ID:

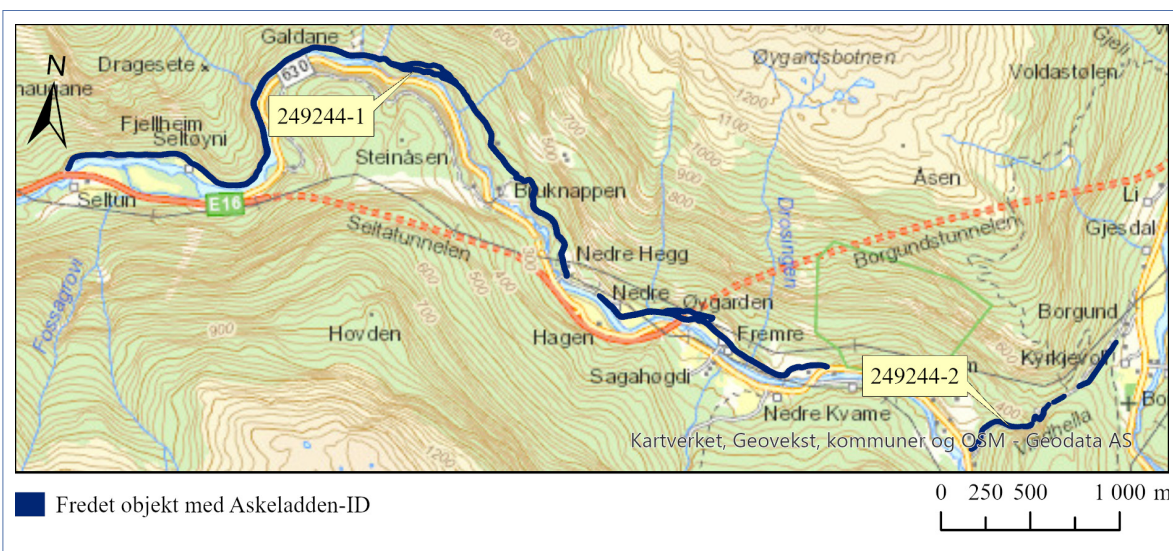
249244

Vegnummer:

Nedlagt veg

Referanse til landsverneplan:

31 og 28b

Omfang fredning

Navn	Datering	Askeladden-ID	Koordinater fra Euref 89, UTM 33	Koordinater til Euref 89, UTM 33
Bergenske kongeveg - Galdane	1796	249244-1	X: 106416 Y: 6790630	X: 110664 Y: 6789503
Bergenske kongeveg - Vindhella	1806	249244-2	X: 111470 Y: 6789033	X: 112284 Y: 6789645

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

Fredning lokalitet

- Omfang:** Fredningen omfatter vegstrekningene med tilhørende konstruksjoner, som nevnt ovenfor. Fredningen omfatter også to deler av den opprinnelige kongevegen der den har blitt lagt om.
- Formål:** Formålet er å sikre og bevare vegene som en opprinnelig del av Bergenske kongeveg og den første kjørevegen mellom Vestlandet og Østlandet.
- Fredningen skal sikre og bevare vegenes karakter, samt opplevelsen av vegene i landskapet.
- Begrunnelse:** Vegstrekningene gjennom Galdane og Vindhella, som ble bygget på slutten av 1700-tallet, inngikk som del av Bergenske kongeveg mellom Christiania (Oslo) og Bergen. Generalvegmester Christopher Hammer var ansvarlig for arbeidet med kongevegen i Bergens stift. Vegen ble anlagt etter det franske prinsipp, der vegen skulle følge den rette linje i et svært bratt og utfordrende terreng.
- Bergenske kongeveg – Galdane og Vindhella har høy samferdsels-historisk- og opplevelsesverdi. Vegene inngår i et vegmiljø med flere generasjoners veger som gir området en veghistorisk tidsdybde. I 2013-2016 gjennomgikk vegen en storstilt restaurering, og prosjektet ble tildelt Europa Nostra Grand Prix Award i 2017 i klassen for bevaring.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

BERGENSKE KONGEVEG - GALDANE

Koordinater:

X: 106416 Y: 6790630 - X: 110664 Y: 6789503

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg

Datering:

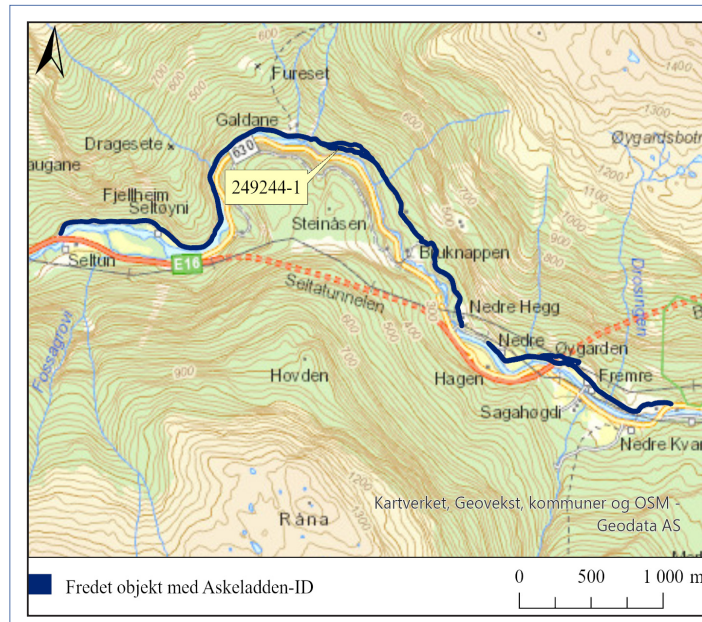
1796

Askeladden-ID:

249244-1

Referanse til landsverneplan:

31

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter vegens linjeføring og vegprofil med skråningsutslag. Fredningen omfatter også to deler av den opprinnelige kongevegen der den har blitt lagt om.

Vegens linjeføring er definert av vegens horisontal- og vertikalkurvatur. I vegprofilen inngår over- og underbygning med vegbredde, murer, grøfter og stikkrenner. I tillegg inngår eldre vegutstyr som stabbesteiner, samt mineborhull og andre spor etter anleggsarbeidet. Skråningsutslaget omfatter den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av vegens tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet er å sikre og bevare vegens linjeføring og karakter som en kjøreveg bygget etter det franske prinsipp i et krevende terreng. Fredningen skal sikre og bevare vegprofilen med over- og underbygning inklusiv vegbredde, murer, stikkrenner og grøfter. Fredningen skal også sikre vegutstyr og spor etter anleggsarbeidet, og vegens tilpasning til landskapet med skjæringer og fyllinger.

Begrunnelse: Bergenske kongeveg – Galdane ligger på nordsiden av Lærdalselvi, mellom Sletthagen og Seltun. Vegen er bygget etter det franske prinsipp, men er noe tilpasset terrenget. Karakteristisk for vegen er at den er bygget med sidemurer og stikkrenner av stein, og løsmasse som vegfyll. To steder er opprinnelige vegstrekninger bevart der vegen ble lagt om på 1840-tallet. De nedlagte strekningene ble for krevende å forsere og vegen ble derfor lagt om.

Vegen gjennom Galdane er i stor grad bevart i original stand og har høy samferdselshistorisk verdi og opplevelsesverdi. Johannes Flintoes maleri *Laukebergbakkene* i Galdane inngår i Nasjonalmuseets samlinger.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

BERGENSKE KONGEVEG - VINDHELLA

Koordinater:

X: 111470 Y: 6789033 - X: 112284 Y: 678964551

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg

Datering:

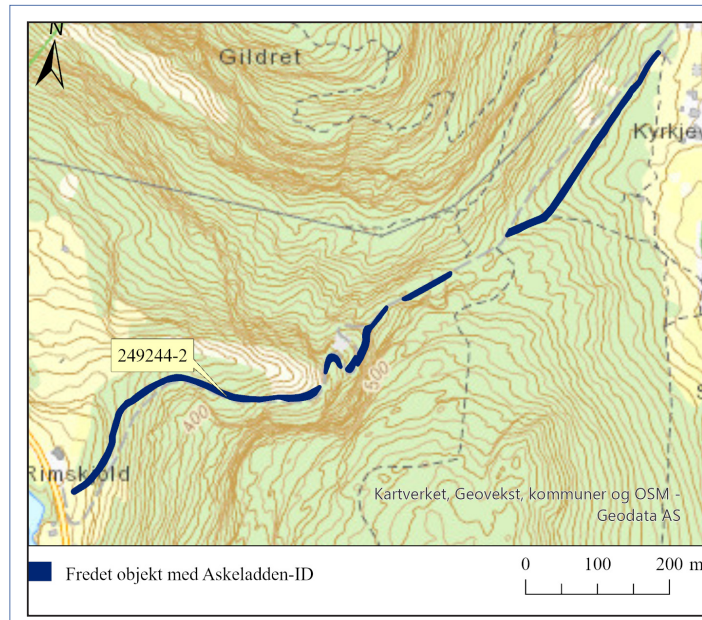
1806

Askeladden-ID:

249244-2

Referanse til landsverneplan:

28b

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter vegens linjeføring og vegprofil med skråningsutslag.
- Vegens linjeføring er definert av vegens horisontal- og vertikalkurvatur. I vegprofilet inngår over- og underbygning med vegbredde, murer, grøfter og stikkrenner. Skråningsutslaget omfatter den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av vegens tilpassing til det naturlige terrenget.
- Formål:** Formålet er å sikre og bevare vegens linjeføring og karakter som en kjøreveg bygget etter det franske prinsipp i et krevende terreng.
- Fredningen skal sikre og bevare vegprofilet med over- og underbygning inklusiv vegbredde og murer.
- Begrunnelse:** Bergenske kongeveg - Vindhella går gjennom Vindhellaskaret. Vegen er bygget etter det franske prinsipp, og dokumenterer den rette og bratte linjeføringen. Karakteristisk for vegen er at den er bygget med sidemurer og stikkrenner av stein, og løsmasse som vegfyll.
- Kongevegen gjennom Vindhella er bevart i fragmenter, parallelt med og delvis under den senere Bergenske hovedveg fra 1840-tallet. Resten av vegen er skjult under hovedvegen.
- Bergenske kongeveg - Vindhella har høy samferdselshistorisk verdi.